

ARAŞTIRMA MAKALESİ / RESEARCH ARTICLE

TÜRKİYE'DE SAĞLIK ALANINDA MALİYET ÜZERİNE YAPILAN ARAŞTIRMALARIN BİBLİYOMETRİK ANALİZİ

BIBLIOMETRIC ANALYSIS OF RESEARCHES ON COST IN THE FIELD OF HEALTH IN TURKEY

Arş. Gör. Fevzi AKBULUT¹

ÖZ

Bu çalışmanın amacı Türkiye'de Dergipark'ta yayınlanan sağlık sektöründe maliyet alanında yapılan makalelerin incelenmesidir. 2011-2018 yılları arasında yayınlanmış makaleler bibliyometrik analiz yapılarak incelenmiştir. Analiz çerçevesinde 5625 yayın arasından 113 tanesinin sağlık sektöründe maliyet alanında yapıldığı tespit edilmiştir. Tespit edilen 113 makale; yazar sayıları, sayfa sayıları, yıllara göre dağılımları, dergilere göre dağılımları, illere göre dağılımları, anahtar kelimeleri, atıf sayıları, yazarların kurumlara göre dağılımı, unvan sayıları, yayınlandığı bölgelere göre ve maliyet yönetim yaklaşımlarına göre dağılımları bibliyometrik yöntemle analiz edilmiştir. Sonuç olarak, çalışmaların büyük çoğunluğunun hastanelerde yapıldığı görülmektedir. Veri seti olarak, hasta ve personel bilgilerinden, hastanenin direkt ve endirekt giderlerinden yararlanıldığı tespit edilmiştir. Genellikle nicel yöntemler kullanılarak yapılan çalışmaların, %59,8'inin İç Anadolu ve Marmara Bölgesi'nde yapıldığı, %30,9'unun ise Ankara ve İstanbul illerinde yapıldığı sonucuna ulaşılmıştır. Yapılan çalışmanın hem hastane yöneticilerine hem de bu alanda yapılacak çalışmalara önemli katkılar sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sağlık, Maliyet, Bibliyometrik Analiz.

JEL Sınıflandırma Kodları: I10, I19, I21, D69.

ABSTRACT

The aim of the study is to examine those articles published in Dergipark on cost in the health sector in Turkey. The articles that were published between the years 2011 and 2018 are examined through bibliometric analysis. Within the framework of the analysis, it is determined that 113 publications out of 5625 are made in the field of cost in the health sector. The distribution of these 113 articles is analysed with bibliometric method according to the number of authors, the number of pages, the distribution by years, the distribution by journals, the distribution by province, keywords, the number of citations, the distribution of authors by institutions, the number of titles, the distribution by region of distribution and cost management approaches. Consequently, it is found that most of the studies are made in hospitals. As data set it is determined that patient and personnel information, direct and indirect costs of the hospital are used. It is concluded that 59.8% of the studies, which are generally carried out using quantitative methods, are carried out in Central Anatolia and Marmara Region and 30.9% are conducted in Ankara and İstanbul. It is thought that the study would contribute both to hospital managers and to the studies to be carried out in the field.

Keywords: Health, Cost, Bibliometric Analysis.

JEL Classification Codes: I10, I19, I21, D69.

¹ Süleyman Demirel Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Sağlık Yönetimi Bölümü, fevziakbulut07@gmail.com

1. GİRİŞ

Her sektörde olduğu gibi sağlık sektörü de kıt kaynaklarla sınırsız insan ihtiyaçlarını en etkin ve verimli şekilde karşılamak durumundadır. Lakin sağlık sektörü, kendine has özelliklerinden dolayı diğer sektörlerle göre daha fazla önem verilmesi gereken bir sektör olmaktadır. Sürekli gelişen teknoloji ve bilimsel gelişmeler, artan nüfus, dünya nüfusunun yaşlanması ve buna bağlı olarak kronik hastalıklarda yaşanan artışlar, insanların sağlık hizmetlerinden istek ve beklentilerinin artması, gün geçtikçe kaynakların daha kısıtlı hale gelmesi, yaşam tarzındaki değişiklikler v.b. faktörler sağlık sektörünün büyümesine ve gündün güne maliyetlerinin artmasına sebep olmaktadır. Özellikle nüfustaki artış, yaşlanma eğilimi ve yeni hastalıklarla beraber ilerleyen yıllarda da sağlık sektöründe maliyetlerin artacağı öngörülebilmektedir.

Sağlık harcamalarının artmasıyla birlikte sağlık sektörünün büyümesi sağlık hizmetlerini önemli hale getirmiş ve sağlık kurumlarının maliyetleri hakkında daha fazla bilimsel araştırmanın yapılmasına sebep olmuştur. Yapılan çalışmaların artmasıyla birlikte, sağlık kurumlarının maliyetleri hesaplanırken bu çalışmalarda hangi yöntemlerin kullanıldığı, çalışmaların daha çok hangi illerde ve bölümlerde yapıldığı, hangi dergilerde ve hangi yazarlar tarafından yayınlandığı gibi faktörlerin araştırılması kaçınılmaz hale gelmiştir. Bu tür analizlerin yapılabilmesi için çok çeşitli istatistiksel analiz yöntemleri kullanılmaktadır. Bu yöntemlerden biri de bibliyometrik analiz yöntemidir.

Bibliyometrik analiz, makale, kitap, dergi v.b. yayınları analiz etmek için kullanılan istatistiksel yöntemdir. Bibliyometrik analizlerle, belgelerin ya da yayınların belirli özellikleri çözümlenebilmekte ve bu belge ve yayınların ağ yapıları ve dinamikleri incelenebilmektedir (Osareh, 1996: 149). Ayrıca bibliyometrik araştırmalarla yayınlar arasındaki etkileşimin boyutları izlenebilmekte ve çeşitli konularda ülkeler, kurumlar, ekoller arasında karşılaştırmalar yapılabilmektedir (Koehler, 2001: 120). Diğer bir ifadeyle bibliyometrik analizlerle, yayınların belli bir alanda, belli zaman aralıklarında, yazar, yayın, dergi, konu, anahtar kelime, atıf sayısı, yayınlandığı bölge, atıf yapılan kaynaklar açısından niceliksel olarak analizler yapılabilmektedir (Aydın ve Bulut, 2012: 1067-75).

Bu çalışmanın amacı sağlık alanında maliyet konusuyla ilgili yapılan çalışmaların bibliyometrik analizini yaparak, bu alanda çalışma yapmayı planlayan araştırmacılara yol göstermektir. Bu doğrultuda 2011-2018 yılları arasında “maliyet” ve “cost” anahtar kelimeleri kullanılarak Dergipark veri tabanında makaleler taranmış ve sağlık alanında yapılan makaleler araştırmaya dâhil edilip bibliyometrik analiz yapılarak incelenmiştir.

2. LİTERATÜR TARAMASI

Bu bölümde araştırma sonucunda elde edilen bulgular ile literatürde sağlık sektöründe yapılan bibliyometrik makalelerle ilgili çalışmalar karşılaştırılmıştır. Literatür incelendiğinde sağlık sektöründe maliyet yöntemleriyle ilgili çok fazla bibliyografik makalenin olmadığı görülmektedir.

Sağlık sektöründe son 5 yılda yapılan bibliyometrik makaleler incelendiğinde, birçoğunun makalenin türü, sayısı, yılı, yazar ve atıf sayısı, uzmanlık alanı v.b. özellikleri açısından incelendiği görülmektedir. Ayrıca uluslararası alanda yapılan çalışmalara bakıldığında en fazla yayının yapıldığı ülkenin ABD olduğu belirtilmektedir.

Onat, Altan ve Göztaş (2015) tarafından yapılan araştırmada, Atatürk Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Dergisi’nde yayınlanan makalelerin bibliyometrik analizi yapılmıştır. 2008-2013 yılları arasında yayınlanmış 360 makale analiz edilmiştir. Makaleler türlerine, yazar sayıları, uzmanlık alanları ve yazarların çalıştıkları kurumlara göre sınıflandırılmıştır. Sonuç olarak, dergiye en çok katkının protetik diş tedavisi uzmanları tarafından yapıldığı görülmektedir. Ayrıca yazarların büyük çoğunluğunun Atatürk Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesinde görev yaptığı ve derginin farklı üniversiteler tarafından tercih edildiği sonucuna ulaşılmıştır.

Burmaoğlu, Kıdak, Sur ve Demir (2016) tarafından yapılan araştırmada, sağlık alanında sistem dinamikleri uygulamalarının bibliyometrik analizi yapılmıştır. “System Dynamics” anahtar kelimesi kullanılarak Pubmed veri tabanında makaleler taranmıştır. Sonuç olarak, sağlık alanında sistem dinamikleri konusunda yapılan çalışmaların özellikle 2000 yılından sonra belirgin bir artış gösterdiği görülmektedir.

Hekimoğlu, Lülecı ve Bilgin (2017) tarafından yapılan araştırmada, Türkiye’de HIV pozitif bireylere yapılan epidemiyolojik çalışmaların bibliyometrik analizi yapılmıştır. Türk Medline, Ulakbim ve Pubmed veri tabanlarında “HIV” ve “AIDS” anahtar kelimeleri kullanılarak makaleler taranmıştır. 1990-2015 yılları arasında

yapılan çalışmalar belirli kısıtlar uygulanarak araştırmaya dâhil edilmiştir. Makaleler yayın yılı, konusu, yazım dili, yayımlandığı dergi, yazarın uzmanlık alanı v.b. şekilde sınıflandırılmıştır. Sonuç olarak, analize dâhil edilen çalışmaların %89'unun gözlemsel olarak yapıldığı, çalışmaların %92'sinin genel hasta grubuna yapıldığı, %62'sinin Türkçe olarak yayımlandığı ve yazarların uzmanlık alanlarının %47'sinin enfeksiyon hastalıkları ve klinik mikrobiyoloji olduğu görülmektedir.

İnam ve Tütüncü (2017) tarafından yapılan araştırmada, 2012-2016 yılları arasında Türkiye'de sağlık alanında toplam kalite yönetimi konusunda yayınlanan tezlerin bibliyometrik analizi yapılmıştır. Makaleler yayın yılına, üniversitelere, veri toplama yöntemlerine ve çalışma türüne göre sınıflandırılmıştır. Sonuç olarak, yüksek lisans tezlerinde ağırlıklı olarak hem nitel hem de nicel yöntemlerin uygulandığı, doktora tezlerinin ise tamamının nicel yöntemlerle yapıldığı görülmektedir. Ayrıca toplam kalite yönetimi alanında sağlık sektöründe yapılan çalışmaların diğer sektörlerle göre oldukça az olduğu görülmektedir.

Kıdak, Demir ve Özdemir (2017) tarafından yapılan araştırmada, hastane yönetimi alanında yıllar boyunca ortaya çıkan tematik değişim incelenmiştir. "Hospital management", "healthcare direction" v.b. anahtar kelimeler kullanılarak Web of Science veri tabanında 1980-2016 yılları arasında yayınlanan makaleler taranmış ve analiz sciMAT yazılımı ile gerçekleştirilmiştir. Makaleler atıf sayılarına ve ülkelere dağılımına göre sınıflandırılmıştır. Sonuç olarak, son dönemde yapılan çalışmaların sağlık çalışanları ve hasta temalarına ilişkin yani insan merkezli çalışmalar olduğu görülmektedir.

Sevinç, Erişen ve Kıraç (2017) tarafından yapılan araştırmada, 2016 Sağlık İstatistikleri Yıllığı'nda yer alan sağlık harcamalarına ilişkin veriler kullanılarak sağlık harcamalarındaki değişim incelenmiştir. 2003-2015 yılları arasında sağlık harcamalarına ilişkin istatistikler Türkiye'nin gayri safi yurtiçi hasıladan sağlık alanına yıldan yıla daha fazla kaynak ayırdığını göstermektedir. Sağlık harcamalarındaki iyileşmenin beklenen yaşam süresi ve bebek ölüm hızlarındaki düşüşleri de beraberinde getirdiği görülmektedir.

Bozdemir ve Arslan (2018) tarafından yapılan araştırmada, Alzheimer hastalığı maliyetinin bibliyometrik analizi yapılmıştır. "Alzheimer" ve "cost" anahtar kelimeleri kullanılarak Web of Science veri tabanından 1975-2018 yılları arasında yayınlanan makaleler taranmıştır. Sonuç olarak, en fazla yayın yapılan ülkenin ABD, en fazla atıf alan yazarın Neumann Pj olduğu ve en çok yayının 2012 yılında yapıldığı tespit edilmiştir.

Bozdemir ve Taşlı (2018) tarafından yapılan araştırmada, hastalık maliyet analizi ile ilgili çalışmalar en çok atıf alma şartına bağlı olarak incelenmiştir. "Cost of illness, "cost of disease" ve "economic burden of" anahtar kelimeleri kullanılarak Web of Science Core Collection veri tabanından 1975-2017 yılları arasında yayınlanan makaleler taranmıştır. Sonuç olarak, en fazla yayın yapılan ülkenin ABD olduğu tespit edilmiştir. En fazla atıf sahip yazarların, Boncz, I. ve Baser, O. olduğu görülmektedir. En çok atıf alan çalışmalar ise, Dagenais vd.(2008), Brown(2003) ve Burge vd.(2007)'nin çalışmalarıdır.

Yılmaz, Yazgan, Dur, Salman ve Demir (2018) tarafından yapılan araştırmada, 1997-2016 yılları arasında hemşirelik bölümünde kabul edilen lisansüstü tezlerin bibliyometrik analizi yapılmıştır. Tezler dokuz anabilim dalında incelenmiş, yüksek lisans, doktora, tarandığı indeks, atıf sayıları ve yayınlanma durumuna göre sınıflandırılmıştır. Sonuç olarak, en fazla hemşirelik anabilim dalında lisansüstü tez yazıldığı görülmektedir. Ayrıca yapılan tezlerin yalnızca %17'sinin makale olarak yayımlandığı görülmektedir.

Berber, Elipek ve Yiğit (2019) tarafından yapılan araştırmada, sağlık teknolojisi değerlendirme kapsamındaki maliyet etkililik çalışmalarının bibliyometrik analizi yapılmıştır. "Maliyet-etkililik analizi" konusunda Scopus veri tabanında 1987-2017 yılları arasında International Journal of Technology Assessment in Health Care dergisinde yayınlanan İngilizce makaleler incelenmiştir. Sonuç olarak, en fazla çalışmanın 2009 yılında yapıldığı, en fazla çalışma ve en fazla atıf sayısına sahip ilk üç ülkenin ise Birleşik Krallık, ABD ve Kanada olduğu görülmektedir. Ayrıca dergiye en fazla yayın gönderen kurum Department of Public Health, en fazla atıf alan kurumun ise Department of Medicine olduğu görülmektedir.

Bozdemir ve Arslan (2019) tarafından yapılan araştırmada, hastane işletmelerinde yapılan maliyet analizi çalışmalarının görsel haritalama tekniğine göre bibliyometrik analizi yapılmıştır. "Cost Analysis" ve "Hospital" anahtar kelimeleri kullanılarak Web Of Science veri tabanından veriler alınmış ve VOSviewer yazılımı yardımıyla Citation, Bibliographic Coupling ve Co-Citation teknikleri kullanılarak analiz edilmiştir. Sonuç olarak, "Hastanelerde Maliyet Analizi" başlıklı çalışmaların 2001 yılında yayınlanmaya başladığı ve istikrarlı bir artış

göstermediği görülmektedir. En fazla çalışma ve atfın 2018 yılında yapıldığı ve en fazla kullanılan anahtar kelimelerin “maliyet”, “topluluk”, “kalış” “servis” ve “komplikasyon olduğu tespit edilmiştir.

Bozdemir ve Çivi (2019) tarafından yapılan çalışmada, standart maliyet yönteminin bibliyometrik analizi yapılmıştır. 1975-2017 yılları arasında Web of Science veri tabanında standart maliyet yöntemi alanında yapılan makaleler taranmıştır. Makaleler yazar sayılarına, yapıldığı ülkelere, aldığı atıflara, kaynaklarına ve anahtar kelimelerine göre sınıflandırılmıştır. Sonuç olarak, en fazla yayın yapılan ilk üç ülkenin ABD, Birleşik Krallık ve Kanada olduğu görülmektedir. En fazla kullanılan anahtar kelimeler ise, “economic evaluation”, “cost-effectiveness” ve “costs” tur.

Ercan, Yazkan, Gülle, Kolcu, Kolcu ve Koşar (2019) tarafından yapılan çalışmada, Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi’nde son 10 yıl içerisinde yayınlanan makalelerin bibliyometrik analizi yapılmıştır. Sonuç olarak, en fazla yayınlanan konunun cerrahi tıp bilimleri konuları olduğu görülmektedir. Ayrıca yapılan yayınların neredeyse tamamının Türkiye’den gönderildiği görülmektedir. Son olarak ise derginin etki faktörünün düşük olduğu saptanmıştır.

Pazarçeviren ve Ala (2019) tarafından yapılan çalışmada, Türkiye’de maliyet ve yönetim muhasebesi alanında yapılan lisansüstü tez çalışmaları ile araştırma makaleleri incelenmiştir. 2003-2018 yılları arasında yayınlanan çalışmalar yöntemine, yayın türüne, yayın yılına ve yazar sayılarına göre sınıflandırılmıştır. Sonuç olarak, faaliyet tabanlı maliyetleme yönteminin sağlık alanında daha çok kullanıldığı ve daha doğru sonuçlar verdiği anlaşılmıştır.

Shukla, Merigo, Lammers and Miranda (2019) tarafından yapılan çalışmada, Computer Methods and Programs in Biomedicine dergisinde 1970-2017 yılları arasında yapılan araştırmalar bibliyometrik analiz yapılarak incelenmiştir. Makaleler atıf sayılarına, anahtar kelimelerine, yazar sayılarına, ülkelere ve kurumlara göre sınıflandırılmıştır. Sonuç olarak, en çok atıf alan yazarların Wang, Jacques ve Zhen olduğu görülmektedir. En fazla yayın yapan yazarın James Geoffrey Chase olduğu ve en fazla yayın yapılan ülkenin ABD olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Şahin ve Ocak (2019) tarafından yapılan çalışmada, 1978-2017 yılları arasında YÖK tez sisteminde sağlık yönetimi alanında yayınlanan tezlerin bibliyometrik analizi yapılmıştır. Tezler yayın yılı, yayın türü, yapılan üniversite, danışman, enstitü ve anabilim dalı olarak sınıflandırılmıştır. Sonuç olarak, en fazla tezin Hacettepe Üniversitesi’nde yapıldığı görülmektedir. En fazla tezin 2016 yılında yazıldığı, en çok çalışılan konunun örgütsel davranış olduğu ve çalışmalarda genellikle kantitatif yöntemlerin kullanıldığı sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca en fazla tezin sağlık yönetimi anabilim dalında yayınlandığı görülmektedir.

Tran, Nguyen, Turner, Nghiem, Vu, Nguyen, Latkin, Ho ve Ho (2019) tarafından yapılan çalışmada, Web of Science veri tabanı kullanılarak HIV/AIDS alanında yapılan çalışmalar incelenmiştir. 1990-2017 yılları arasında HIV/AIDS hastalığının ekonomik değerlendirmesini yapan çalışmaların yayın yılı, yazar sayısı, konusu, atıf sayısı, anahtar kelimeleri bakımından bibliyometrik analiz yapılarak incelenmiştir. Sonuç olarak, toplam araştırmaya dahil edilen 372 çalışmadan 351’inin maliyet etkinlik analizi, 12’sinin maliyet fayda analizi, 11’inin maliyet yarar analizi kullanılarak yapıldığı görülmektedir. Ayrıca en fazla antiretroviral tedavi ile ilgili çalışmaların yapıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Yılmaz ve Aslan (2019) tarafından yapılan çalışmada, sağlık alanında ekonomik değerlendirme tekniklerinin kullanımı incelenmiştir. Centre for Reviews and Dissemination veri tabanında 1999-2009 yılları arasında yayınlanan makaleler taranmıştır. Sonuç olarak, yayınlanan makalelerin %71,1’inde maliyet etkililik veya sonuç analizi kullanıldığı görülmektedir.

Yılmaz, Taş ve Uğurluoğlu (2019) tarafından yapılan çalışmada, 1992-2018 yılları arasında Hacettepe Sağlık İdaresi Dergisi’nde yayınlanan makalelerin bibliyografik analizi yapılmıştır. Makaleler yayın türüne, yayın yılına, yazar sayısına, yazarların ünvanına, konularına ve kullanılan analiz programına göre sınıflandırılmıştır. Sonuç olarak, makalelerin çoğunluğunun nicel araştırma yöntemi kullanılarak yazıldığı, en fazla makalenin 2017 yılında yayınlandığı, makalelerin %47’sinin iki yazarlı olarak yapıldığı ve en fazla yönetim ve organizasyon konusunda makalenin yayınlandığı görülmektedir.

Wang, Li and Wang (2019) tarafından yapılan çalışmada, halk sağlığı alanında kitle kaynak kullanımıyla ilgili makalelerin bibliyometrik analizi yapılmıştır. Makaleler yayın yılına, yayınlanan ülkelere, yazarlara, yayınlanan dergilere, anahtar kelimelere ve atıf sayılarına göre incelenmiştir. Sonuç olarak, en fazla yayın yapılan ülkenin ABD olduğu, önde gelen yazarların Howe ve Brabham olduğu, çalışmaların özellikle tıbbi ve kapsamlı dergilerde yayınlandığı görülmektedir.

3. YÖNTEM

3.1. Amaç, Örneklem ve Sınırlılıklar

Dergipark veritabanında 2011-2018 yılları arasında yayınlanmış “cost” ve “maliyet” anahtar kelimeleri kullanılarak 5625 makale taranmış, sağlık alanında yapılan 113 makale analize dâhil edilmiştir. Makaleler, yayın yılına, yayın türüne, yazar sayısına, yazarların ünvanına, kullanılan yöntemlere, yayınlanan dergilere, atıf sayılarına, yazarların çalıştığı kurumlara, yapıldığı bölgelere göre bibliyometrik yöntemle analiz edilmiştir.

Araştırmanın bazı kısıtları bulunmaktadır. Bunlardan ilki, taranan makalelerin Dergipark veri tabanı ile kısıtlı olmasıdır. İkincisi ise, analize dâhil edilen çalışmaların atıf sayılarının Google Scholar veri tabanından alınmış olmasıdır.

Tablo 1. Tarama Kriterleri ve Sonuçları

Veri Tabanı	Dergipark
Anahtar Kelimeler	Maliyet, Cost
Çıkan Sonuç Sayısı	5625
Detaylı İncelemeden Sonra Elde Edilen Makale Sayısı	113

Dergipark Tübitak Ulakbim tarafından Eylül 2013 tarihinden itibaren ulusal akademik dergilerin kalitesini ve uluslararası etkisini artırmak amacıyla kurulmuştur. Ulusal Atıf Dizinine temel oluşturacak bilgi yapısına sahip olan Dergipark, kayıtlarını Haziran 2015 yılından itibaren OAI-PMH ile uyumlu hale getirmiştir. Böylece OpenAIRE bilgi portalında görünür hale gelmiştir. 2019 yılı itibariyle bünyesinde 1925 dergiyi barındıran Dergipark, Avrupa Birliği'nin en büyük akademik bilgi portalı olan OpenAIRE'in en büyük veri sağlayıcılarından biri konumuna gelmiştir (Ulakbim, 2019). Bu nedenle araştırma da veri tabanı olarak Dergipark kullanılmıştır. Son 8-10 yıllık dönemde sağlık alanında maliyet konusuyla ilgili özellikle “cost ve “maliyet” anahtar kelimeleri kullanılarak yapılan bibliyometrik çalışmaların yeterli olmamasından dolayı 2011-2018 yılları araştırmaya dâhil edilmiştir.

Atıf sayıları Google Scholar veri tabanından alınmıştır. Atıf sayılarının Google Scholar'dan alınmasının sebebi en kolay ve sık başvurulan veri tabanı olmasından kaynaklanmaktadır. 2004 yılında beta sürümüyle faaliyete geçen Google Scholar Ocak 2018 yılında dünyanın en büyük akademik arama motoru olmuştur. 2019 yılı itibariyle İngilizce olarak yayınlanan tüm bilimsel belgelerin %90'ını yani yaklaşık 100 milyon belgeyi bünyesinde barındırdığı söylenmektedir (Wikipedia, 2019).

3.2. Bulgular

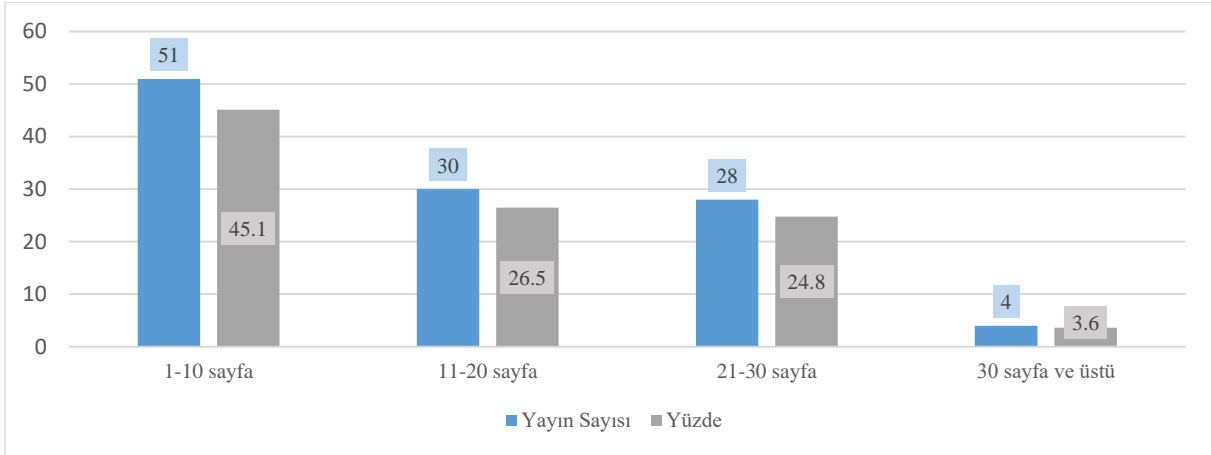
Sağlık alanında yapılan maliyet konusuyla ilgili çalışmaların belirli parametreler çerçevesinde incelenmesinin amaçlandığı bu çalışmada, Dergipark veri tabanında 2011-2018 yılları arasında incelenen 5625 çalışmadan 113 tanesinin sağlık alanında yapıldığı belirlenmiş ve analiz kapsamına alınmıştır. Yayınlarla ilişkin tanımlayıcı bulgular Tablo 2'de gösterilmiştir.

Tablo 2. Yayınlarla İlişkin Tanımlayıcı Bulgular

Makale Sayısı	113
Dergi Sayısı	71
Periyot(Yıl)	2011-2018
Tek Yazarlı Makale Sayısı	18
Çok Yazarlı Makale Sayısı	95
Yazar Sayısı	317
Anahtar Kelime Sayısı	442
Yabancı Makale Sayısı	28
Yerli Makale Sayısı	85

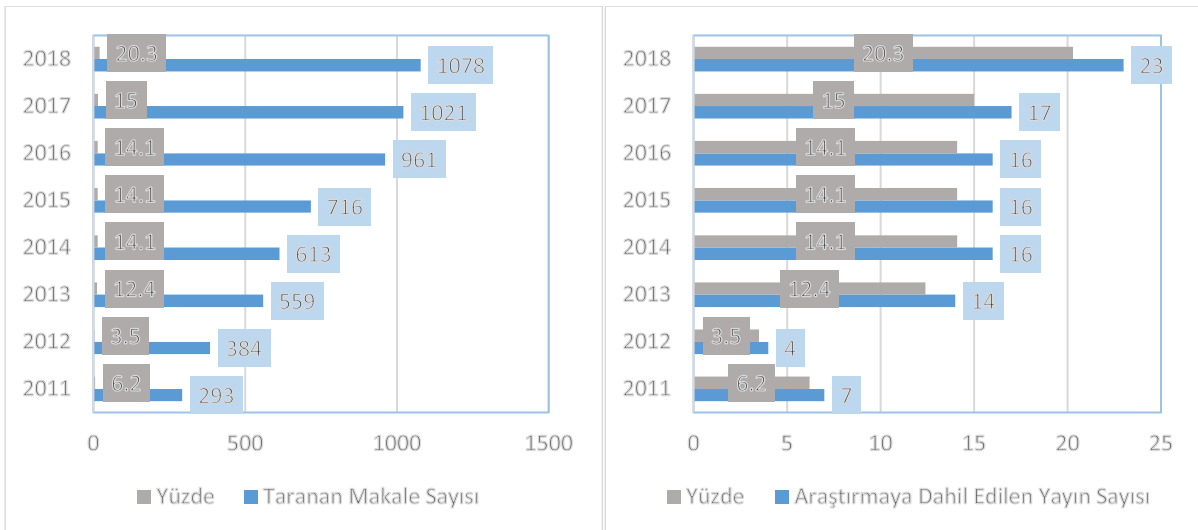
Yukarıda verilen Tablo 2 incelendiğinde, 2011-2018 yılları arasında Dergipark veri tabanında “maliyet” ve “cost” anahtar kelimeleri kullanılarak sağlık alanında maliyet konusuyla ilgili 113 makalenin olduğu ve 71 farklı dergide

yayınlandığı görülmektedir. Yazar sayılarına bakıldığında, 18 makalenin tek yazar sayısına sahip olduğu 95 makalenin ise çok yazar sayısına sahip olduğu belirtilmiştir. Tablo 1’de görüldüğü üzere toplam yazar sayısı 317, toplam anahtar kelime sayısı 442’dir. Yabancı ve yerli olma durumuna göre incelendiğinde, makalelerin yaklaşık %25’inin yabancı makalelerden oluştuğu, yaklaşık %75’inin ise yerli makalelerden oluştuğu görülmektedir. Ayrıca en fazla anahtar kelime sayısı (n= 10) Balkan Tıp Dergisi’nde kullanılmış olup, makale başına kullanılan ortalama anahtar kelime sayısı ise 3,91’dir.

Şekil 1. Yayınların Sayfa Sayılarına Göre Dağılımı

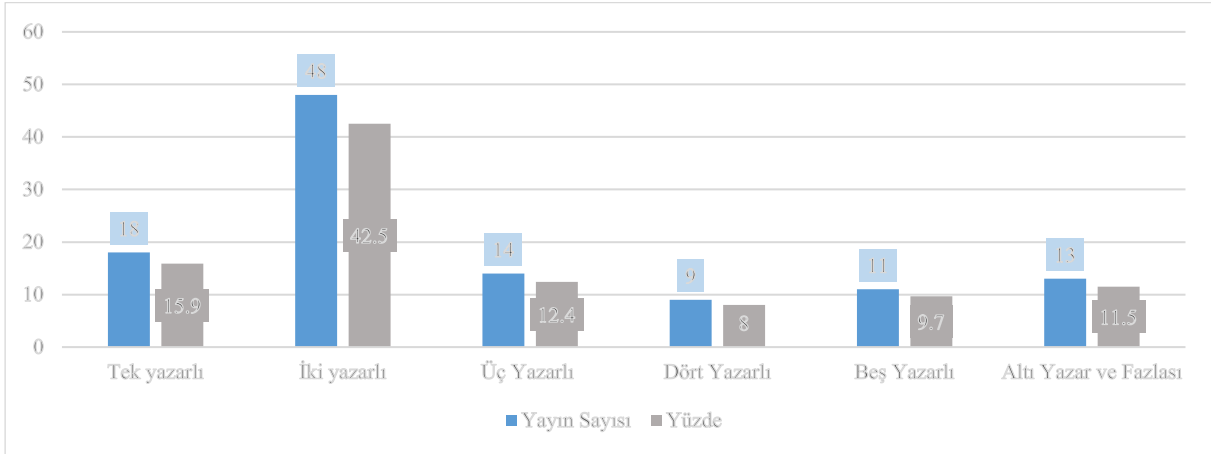
Yukarıda verilen Şekil 1 incelendiğinde, sağlık alanında maliyet konusuyla ilgili yapılan çalışmaların (n=51) %45,1’inin 1-10 sayfa aralığında, (n=30) %26,5’inin 11-20 sayfa aralığında, (n=28) %24,8’inin 21-30 sayfa aralığında ve (n=4) %3,6’sının 30 sayfa ve üstünde olduğu görülmektedir. En fazla sayfa sayısına sahip makale ise 47 sayfa olarak 2015 yılında yayınlanan “Koroner Arter Hastalığının Tedavisinde Çıplak Metal Stent ile İlaç Salımlı Stentin Maliyet Etkililik Analizi” adlı çalışmadır. Araştırmada yer alan 113 makalenin toplam sayfa sayısı 1651, makale başına düşen ortalama sayfa sayısı ise 14,6 olarak bulunmuştur.

Şekil 2. Yayınların Yıllara Göre Dağılımı

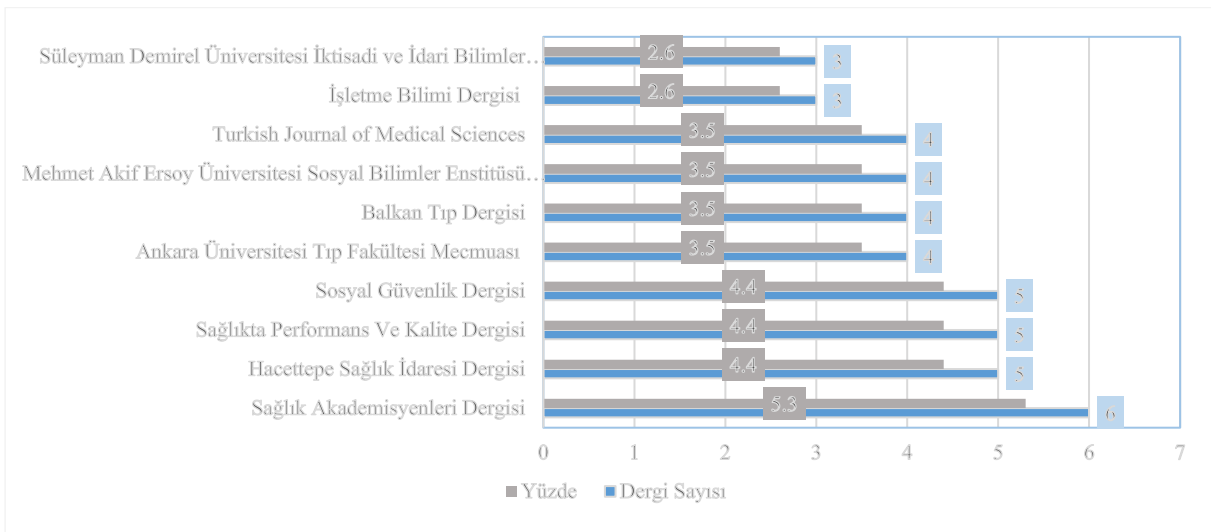
Yukarıda verilen Şekil 2’de 2011-2018 yılları arasında taranan makale sayıları ve araştırmaya dâhil edilen makale sayıları verilmiştir. Yıllar itibariyle maliyet alanında yayınlanan makalelerin sürekli olarak artış gösterdiği görülmektedir. Fakat sağlık alanında maliyet konusu ile ilgili makalelerin sayıları aynı şekilde artış göstermemektedir. 2011 yılında araştırmaya dâhil edilen diğer bir deyişle sağlık alanında maliyet konusu ile ilgili 7 makale yayınlanmış iken, 2012 yılında sayı 4 e düşmüş, 2013 yılında ise 2012 yılına göre 3,5 kat artmıştır. 2014,

2015 ve 2016 yıllarında ise 16 adet ile sabit kalırken, 2017 yılında benzer şekilde 17 adet çalışma yayınlanmış, 2018 yılında yaklaşık %50 oranında artarak sayı 23'e ulaşmıştır. Kısaca özetlemek gerekirse, maliyet alanında yayınlanan makale sayılarında yıllara göre düzenli bir artış söz konusu olmuştur, lakin sağlık alanında maliyet konusu ile ilgili makalelere baktığımızda en az makalenin 2012 yılında, en fazla makalenin ise 2018 yılında yayınlandığı görülmektedir.

Şekil 3. Yayınların Yazar Sayılarına Göre Dağılımı

Yukarıda verilen Şekil 3'te, makalelerin tek yazar ve çok yazarlı olup olmama durumları gösterilmektedir. Çalışma kapsamında ele alınan makaleler toplam 317 farklı yazar tarafından yazılmıştır. Çalışma kapsamında 294 yazarın tek yayını, 23 yazarın ise birden çok yayını bulunmaktadır. Makale başına düşen yazar sayısı 3,13'tür. Makalelerin %15,9'u tek yazarlı, %42,5'i iki yazarlı, %12,4'ü üç yazarlı, %8'i dört yazarlı, %9,7'si beş yazarlı ve %11,5'i altı ve daha fazla yazarlı olarak yayınlanmıştır. Makalelerin neredeyse yarısının iki yazarlı olarak yayınlandığı, en az ise dört yazarlı olarak yayınlandığı görülmektedir. Ayrıca görüldüğü üzere, iki yazarlı makalelerden sonra yazar sayısının artmasıyla makale sayılarında ciddi oranda düşüş yaşanmıştır. En fazla yazar sayısına sahip makale ise 15 yazar tarafından 2016 yılında yayınlanan "Do Health Reforms Impact Cost Consciousness of Health Care Professionals? Results from a Nation-Wide Survey in the Balkans" adlı makaledir.

Şekil 4. Yayınların Yapıldığı Dergilere Göre Dağılımı

Yukarıda verilen Şekil 4 incelendiğinde, en fazla makalenin yayınlandığı derginin Sağlık Akademisyenleri Dergisi olduğu görülmektedir. En fazla yayının yapıldığı ilk 10 dergiye bakıldığında, yayın sayılarının oldukça yakın olduğu ve toplam makale sayısının sadece %37,2'sini oluşturduğu dikkat çekmektedir. Bunun sebebi ise

makalelerin çok çeşitli dergilerde yayınlanmasıdır. Makaleler incelendiğinde, 113'ünün 71 farklı dergide yayınlandığı tespit edilmiştir.

Tablo 3. Yazarların Yayın Sayılarına Göre Dağılımı ve Çalıştığı Kurumlar

Yazarın Çalıştığı Kurum	Yazarın Adı ve Soyadı	Yayın Sayısı
Ankara Üniversitesi	İsmail AĞIRBAŞ	8
Düzce Üniversitesi	Enver BOZDEMİR	4
Hacettepe Üniversitesi	Bayram ŞAHİN	3
Genel Sağlık Sigortası Genel Müdürlüğü	Kadir GÜRİSOY	3
Cumhuriyet Üniversitesi	Mustafa KISAKÜREK	3
Hacettepe Üniversitesi	Pınar YALÇIN BALÇIK	3
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi	Serap DURUKAN KÖSE	3
Süleyman Demirel Üniversitesi	Vahit YİĞİT	3
Süleyman Demirel Üniversitesi	Aynur TORAMAN	2
Fatih Üniversitesi	Bedia Atalay	2

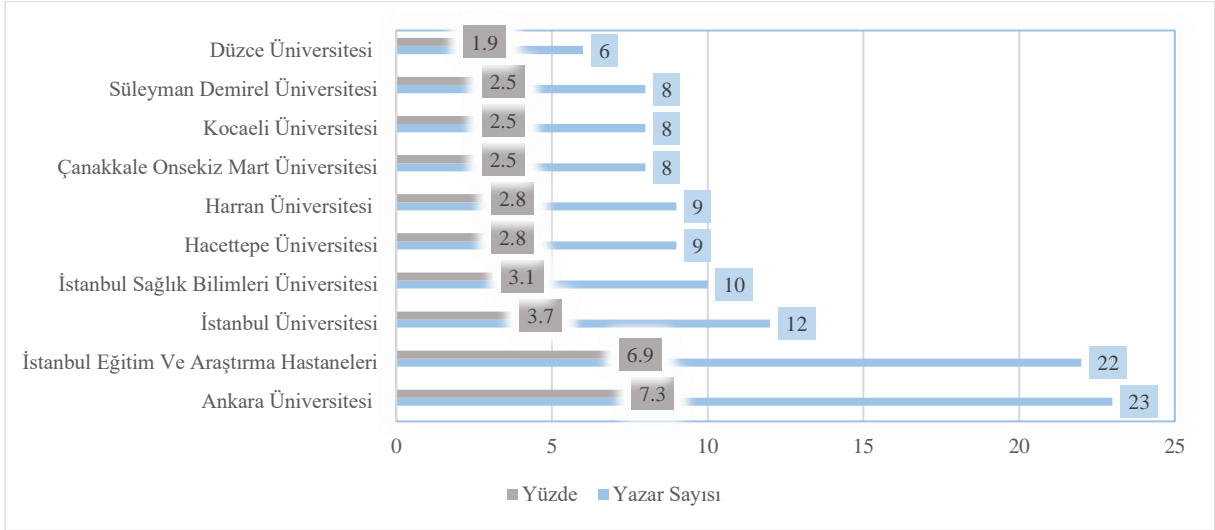
Yukarıda verilen Tablo 3 incelendiğinde, en fazla yayın sayısına sahip yazarın 8 yayın sayısı ile AĞIRBAŞ İ. olduğu görülmektedir. En fazla yayın yapan 3 yazarın çalıştığı kurumlar sırasıyla Ankara Üniversitesi, Düzce Üniversitesi ve Hacettepe Üniversitesi'dir. En fazla yayın sayısına sahip ilk 10 yazarın toplam yayınlar içerisindeki payının %30 olduğu görülmektedir. İlk 10 yazar içerisinde Hacettepe Üniversitesi'nden ve Süleyman Demirel Üniversitesi'nden 2'ser yazar bulunmaktadır.

Tablo 4. Yazarların Atıf Sayılarına Göre Dağılımı ve Görev Yaptığı Kurumlar

Yazarın Çalıştığı Kurum	Yazarın Adı ve Soyadı	Sayı
Ankara Üniversitesi	İsmail AĞIRBAŞ	58
University of Kragujevac	Mihajlo JAKOVLJEVIĆ vd.	48
Cumhuriyet Üniversitesi	Mustafa KISAKÜREK	37
Ankara Üniversitesi	Ümit ERKOL	28
Ankara Üniversitesi	Afsun Ezel ESATOĞLU vd.	25
Süleyman Demirel Üniversitesi	İsmail BEKÇİ	23
Hacettepe Üniversitesi	Pınar Yalçın BALÇIK	18
Sadi Konuk Eğitim ve Araştırma Hastanesi	Mustafa Gökhan BİLGİLİ vd.	17
Süleyman Demirel Üniversitesi	Halime ÖZAL	16
Selçuk Üniversitesi	Yunus CERAN vd.	15

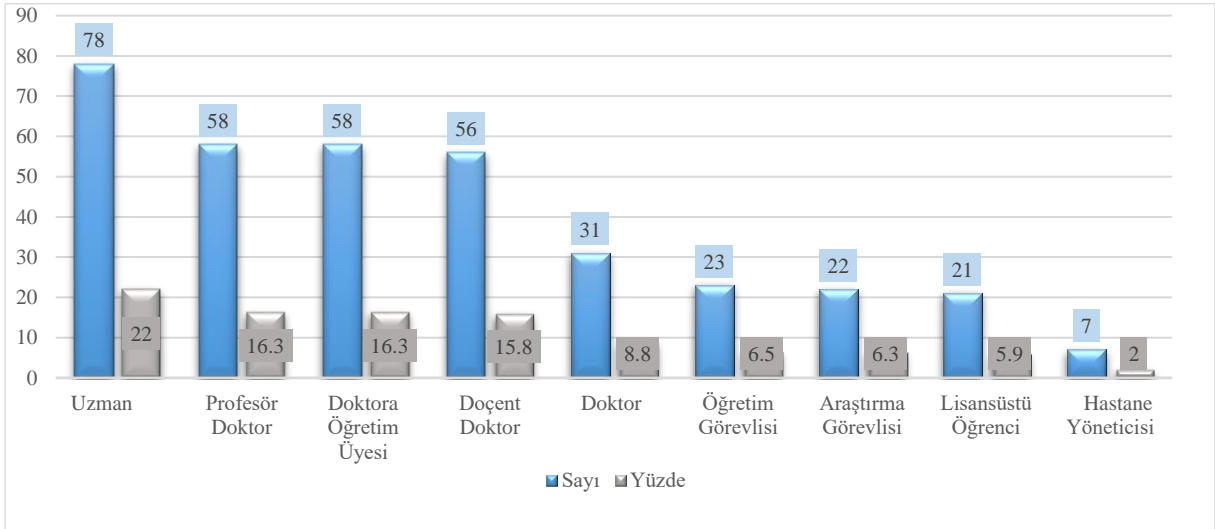
Yukarıda verilen Tablo 4 incelendiğinde, En fazla atıf sayısına sahip yazarın 8 yayınlı 58 atıf sayısına sahip AĞIRBAŞ İ. olduğu görülmektedir. En fazla atıf alan ilk 10 yazar içerisinde Ankara Üniversitesi'nden 3 yazar, Süleyman Demirel Üniversitesi'nden ise 2 yazar bulunmaktadır. Toplam atıf sayısı 353 olup, 59 çalışmanın atıf almadığı tespit edilmiştir. Makaleler incelendiğinde ise özellikle son yıllarda yayınlanan makalelerin atıf almadıkları sonucuna ulaşılmıştır.

Şekil 5. Yazarların Görev Yaptığı Kurumlara Göre Dağılımı

Yukarıda verilen Şekil 5 incelendiğinde, en fazla yazarın (n=23) Ankara Üniversitesi'nde çalıştığı görülmektedir. İkinci sırada ise, (n=22) İstanbul Eğitim ve Araştırma Hastaneleri bulunmaktadır. En fazla görev yapılan 10 kuruma bakıldığında toplam yazarların %36'sının bu kurumlarda görev yaptığı sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca kurumların 37 tanesinde yayını olan tek yazarın olduğu görülmektedir.

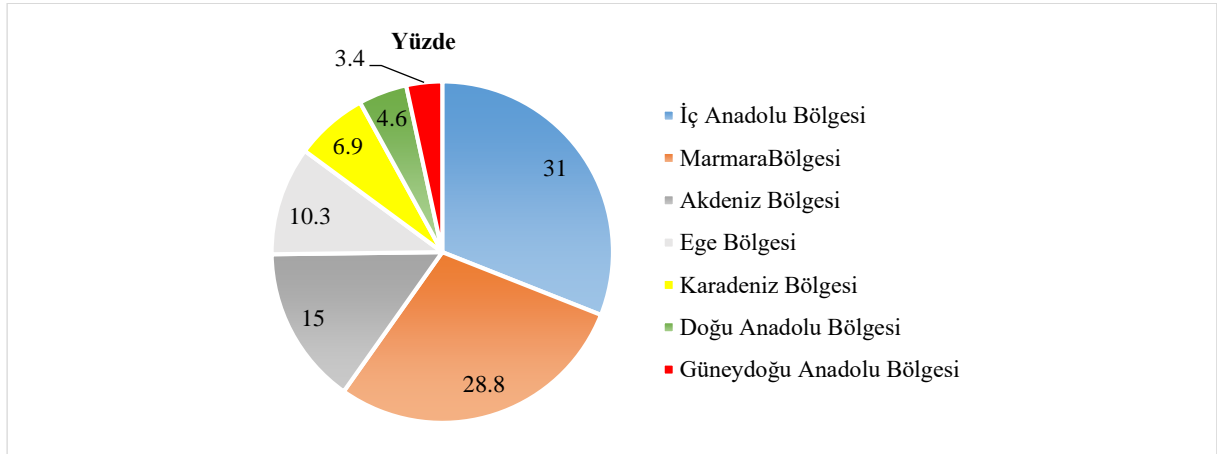
Şekil 6. Unvanlarına Göre Yazar Sayılarının Dağılımı

Yukarıda verilen Şekil 6 incelendiğinde, yazarların %22'sinin uzmanlar, %16,3'ünün profesörler, yine %16,3'ünün doktora öğretim üyeleri, %15,8'inin doçentler, %8,8'inin doktorlar, %6,5'inin öğretim görevlileri, %6,3'ünün araştırma görevlileri, %5,9'unun lisansüstü öğrencileri ve %2'sinin hastane yöneticileri tarafından oluşturduğu görülmektedir. Çalışmaların büyük çoğunluğunun hastanelerde yapılmasından dolayı uzmanların unvanlara göre yazar sayılarının dağılımında ilk sırada olduğu düşünülmektedir.

Tablo 5. Yayınların Atıf Sayılarına Göre Dağılımı

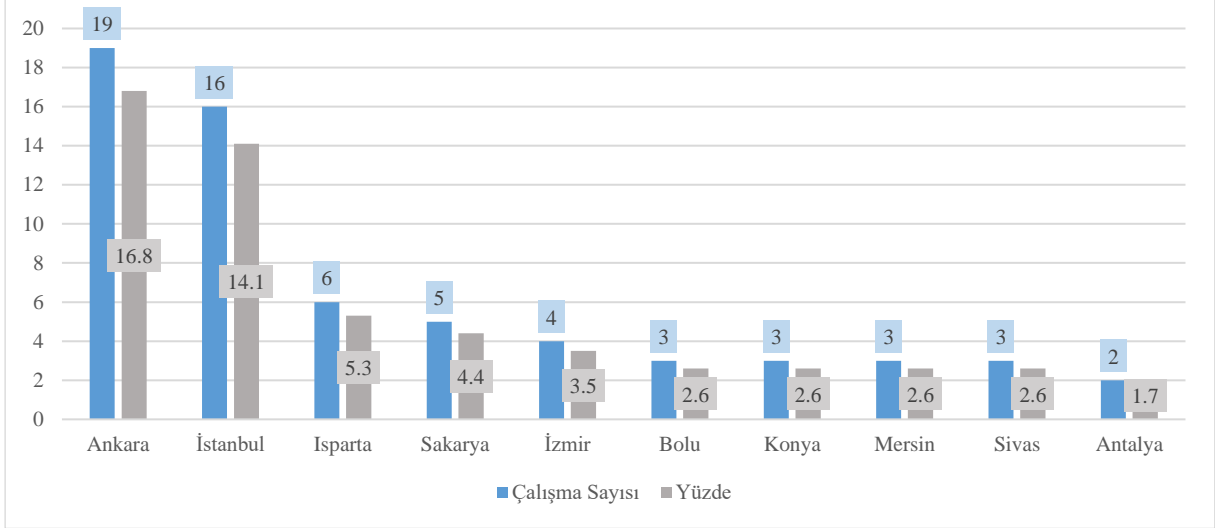
Yazarın Adı Soyadı	Makale Adı	Yayın Yılı	Atıf Sayısı	Yüzde
Mihajlo Jakovljevic vd.	Do Health Reforms Impact Cost Consciousness Of Health Care Professionals? Results From A Nation-Wide Survey In The Balkans	2016	48	%13,6
Mustafa KISAKÜREK	Hastane İşletmelerinde Bölüm Maliyet Analizi: Cumhuriyet Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesinde Bir Uygulama	2011	29	%8,2
İsmail AĞIRBAŞ, Ümit ERKOL	Hastanelerde Maliyet Analizi Ve Faaliyet Tabanlı Maliyetleme Yöntemine Dayalı Bir Uygulama	2011	28	%7,9
Afsun Ezel Esatoğlu vd.	Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastaneleri'nde Maliyet Analizi	2014	25	%7
Mustafa Gökhan BİLGİLİ vd.	Efficiency And Cost Analysis Of Cell Saver Auto Transfusion System In Total Knee Arthroplasty	2014	17	%4,8
İsmail BEKÇİ, Halime ÖZAL	Stratejik Maliyet Yönetiminin Sağlık Sektöründe Uygulanabilirliğine Yönelik Bir Araştırma	2014	16	%4,5
Yunus CERAN, Şefik ÖZDEMİR	Sağlık İşletmelerinde Paket İşlem Fiyat Uygulamasının Hedef Maliyetleme Yöntemi ve Stratejik Pazarlama Muhasebesi Açısından Değerlendirilmesi ve Özel X Diyaliz Merkezinde Bir Uygulama	2013	15	%4,2
Asuman İNAN vd.	Antibiotic Use And Cost In A Teaching Hospital In İstanbul	2011	11	%3,1
Hilmi KIRLIOĞLU, Bedia ATALAY	Hastane İşletmelerinde Sürece Dayalı Faaliyet Tabanlı Maliyetleme Modellemesi	2015	10	%2,8
Asiye Simin HEPGÜLER, Alp ÇETİN	Osteoporotic Hip Fracture Costs In The Elderly Turkish Population	2011	9	%2,5

Yukarıda verilen Tablo 5 incelendiğinde, en fazla atıf alan makalenin Jakovljevic M. vd. tarafından yazılan “Do Health Reforms Impact Cost Consciousness Of Health Care Professionals? Results From A Nation-Wide Survey In The Balkans” olduğu görülmektedir. En fazla atıf sayısına sahip ilk 10 çalışmanın toplam çalışmalar içerisindeki payının %58,6 olduğu görülmektedir. En fazla atıf alan ilk 10 çalışmanın %40’ı 2011 yılında yayınlanmıştır. Ayrıca makaleler incelendiğinde, geçmişe doğru gidildikçe yayınların atıf sayılarının arttığı gözlemlenmiştir.

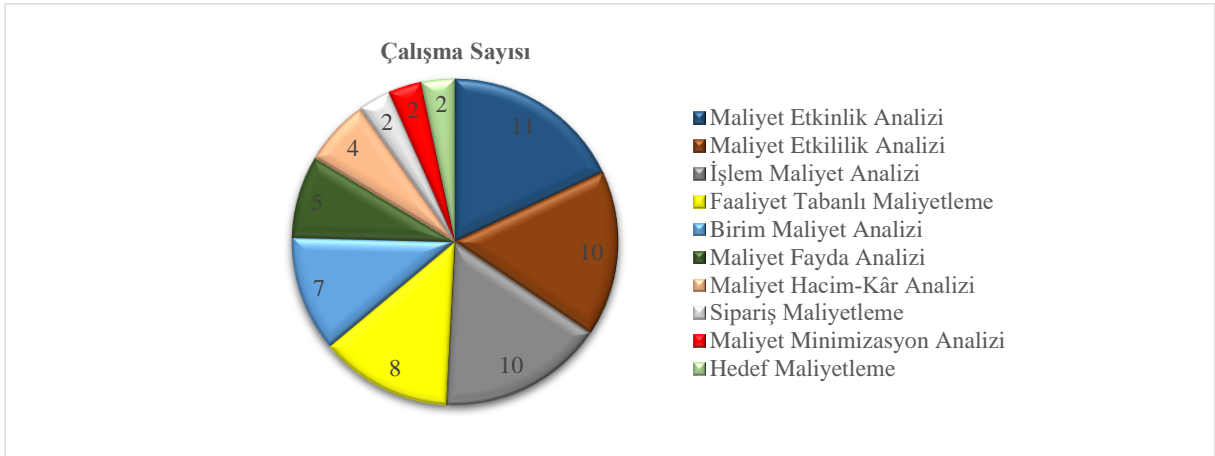
Şekil 7. Yayınların Yapıldığı Bölgelere Göre Dağılımı

Yukarıda verilen Şekil 7 incelendiğinde, en fazla yayınların İç Anadolu ve Marmara Bölgesi’nde, en az yayınların ise Doğu Anadolu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi’nde yapıldığı görülmektedir. İç Anadolu ve Marmara Bölgesi’nde yapılan çalışmalar toplam çalışmaların %59,8’ini oluşturmaktadır.

Şekil 8. Yayınların Yapıldığı İllere Göre Dağılımı

Yukarıda verilen Şekil 8 incelendiğinde, en fazla makalenin yayınlandığı ilin Ankara ve İstanbul olduğu görülmektedir. Makaleler incelendiğinde toplam yayınlanan 113 makalenin 85'sinin Türkiye'de toplamda 30 ilde yapıldığı görülmektedir. Bu 30 ilin 17'sinde ise sadece 1 adet çalışma yapılmıştır. Türkiye genelini kapsayarak yapılan çalışma sayısının 17, yurtdışında yapılan çalışma sayısının ise 11 olduğu görülmektedir.

Şekil 9. Yayınların Kullanılan Maliyet Yönetim Yaklaşımlarına Göre Dağılımı

Yukarıda verilen Şekil 9 incelendiğinde, yayınların en fazla maliyet etkinlik, maliyet etkinlik analizi ve İşlem maliyet analizi kullanılarak yapıldığı görülmektedir. Makaleler incelendiğinde, araştırmaların büyük çoğunluğunun nicel araştırma yöntemleri kullanılarak yapılmış, 17 makale ise literatür taraması kullanılarak yapılmıştır. Yapılan 5 adet çalışmada hastalık maliyetlerinin hesaplanmasında kullanılacak maliyet yöntemleri karşılaştırılmıştır. Yapılan 40 çalışmada hasta verilerin kullanıldığı görülmektedir. Toplam verileri kullanılan hasta sayısına bakıldığında ise 40 çalışmada 34.738 hasta verileri kullanılmıştır.

4. SONUÇ

Sağlık teknolojilerinin gelişmesi, sağlık sektörünün büyümesi, rekabetin ve tüketici beklentilerinin artmasıyla sağlık kurumlarının maliyetleri önemli ölçüde artış göstermiştir. Bu durum sağlık kurumlarını, kaynaklarını daha etkili ve verimli kullanmaya yöneltmiş ve sağlık kurumlarında çeşitli maliyet yönetim yaklaşımları kullanılmaya başlanmıştır. Bu doğrultuda, sağlık alanında maliyet konusuyla ilgili birçok çalışmanın yapılmasına neden

olmuştur. Bu doğrultuda çalışma kapsamında 2011-2018 yılları arasında sağlık alanında maliyet konusuyla ilgili Dergipark veri tabanında yapılan 113 makale, yazar sayıları, sayfa sayıları, yıllara göre dağılımları, dergilere göre dağılımları, illere göre dağılımları, anahtar kelimeleri, atıf sayıları, yazarların kurumlara göre dağılımı, unvan sayıları, yayınlandığı bölgelere göre dağılımları ve maliyet yönetim yaklaşımlarına göre bibliyometrik yöntemle analiz edilmiştir.

Çalışmanın bazı kısıtları bulunmaktadır. Bunlardan en önemlisi yapılan taramaların Dergipark veri tabanı ile sınırlı olmasıdır. Bir diğeri yapılan taramaların “maliyet” ve “cost” anahtar kelimeleriyle yapılmasıdır. Son olarak Atıf sayılarının Google Scholar veri tabanından alınmasıdır.

Çalışma sonucunda elde edilen bulgular ve değerlendirmelerden bazıları aşağıda verilmiştir;

- En fazla makalenin yayınlandığı yıl (n=23) 2018 yılı iken en az makalenin yayınlandığı yıl ise (n= 4) 2012 yılı olmuştur. Her geçen yıl sağlık alanında maliyet konusuyla ilgili yayınlanan makale sayısının arttığı görülmektedir.
- Maliyet alanında yapılan 5625 adet çalışmadan sadece (n=113) %2'si sağlık alanıyla ilgili yapılan çalışmalardan oluşmaktadır. Sağlık alanında yapılan maliyet çalışmaları toplam yayın sayısına oranlandığında sağlık alanında yapılan çalışmaların oldukça yetersiz olduğu görülmektedir. Bu alanda yapılan çalışmalara öncelik verilmesinin gerektiği söylenebilir.
- Makalelerde maliyet yönetim yaklaşımı olarak en fazla maliyet-etkililik, maliyet-etkinlik ve işlem maliyet analizi kullanılmıştır. Çalışmaların (n=40) %35,3'ünün hasta verileri kullanılarak yapıldığı görülmektedir. Toplamda 40 çalışmada 34.738 hasta verisinden yararlanılmıştır.
- Araştırma kapsamında yer alan 317 yazarın unvanlara göre dağılımları incelendiğinde, yazarların (n=78) %22'sinin uzman olduğu görülmektedir. Uzman doktorların çalışmalarda bu denli yer alma sebebinin, çalışmaların büyük çoğunluğunun hastanelerde gerçekleşmesinden dolayı olduğu söylenebilir.
- Yayınların büyük bölümünün hastanelerde yapıldığı görülmektedir. Veri seti olarak, hasta ve personel bilgilerinden, hastanenin direkt ve endirekt giderlerinden yararlanılmıştır. Çoğunlukla araştırmalar nicel yöntemler kullanılarak yapılmıştır. Çalışmaların küçük bir bölümü ise sağlık sektörünü hakkında literatür taraması şeklinde yapılmıştır.
- Araştırma kapsamında yer alan 317 yazarların 90 farklı kurumda görev yaptığı görülmektedir. Araştırmaya en çok katkının (n=23) Ankara Üniversitesi ve (n=22) İstanbul Eğitim ve Araştırma Hastaneleri tarafından sağlandığı görülmektedir.
- Çalışmaların bölgelere göre dağılımları incelendiğinde, En fazla yayının İç Anadolu Bölgesi ve Marmara Bölgesi'nde yapıldığı, illere göre dağılımlara bakıldığında ise en fazla yayının Ankara ve İstanbul'da yapıldığı görülmektedir.
- Makalelerin yarıya yakınının 1-10 sayfa aralığında ve iki yazarlı olarak yapıldığı dikkat çekmektedir. Ayrıca geçmişe doğru gidildikçe yayınların atıf sayılarının arttığı tespit edilmiştir.

Sağlık kurumlarında maliyetlerin düşürülmesi, hizmet kalitesinin artırılması için, birçok kriteri göz önünde bulundurarak değerlendirme yapılabilen bibliyometrik araştırmalar yapılmasının büyük katkısı olacağı düşünülmektedir. Böylelikle hangi bölümlerde, alanlarda, hangi yöntemlerin daha fazla kullanıldığı, hastane maliyetlerini düşürdüğü belirlenebilecektir. Ancak sağlık alanında maliyet konusu ile ilgili çalışmaların toplam maliyet çalışmaları içindeki oranına bakıldığında, bu alanda yapılan çalışmaların oldukça az olduğu söylenebilir. Yapılan çalışmanın hem hastane yöneticilerine hem de bu alanda yapılacak çalışmalara önemli katkılar sağlayacağı düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

- Aydın, Ü ve Bulut, A. (2012). ADO Klinik Bilimler Dergisi'nin bibliyometrik analizi. *ADO Journal of Clinical Sciences*, 6, 106-75.
- Berber, İ. C., Elipek, E. ve Yiğit, A. (2019). Sağlık teknolojisi değerlendirme kapsamındaki maliyet etkililik çalışmalarının bibliyometrik analizi. *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (34), 163-180.

- Bozdemir, E. ve Arslan Çilhoroz, İ. (2018). Alzheimer hastalığı maliyetinin bibliyometrik analizi. 2. *Uluslararası 12. Ulusal Sağlık ve Hastane İdaresi Kongresi*, 11-13 Ekim 2018, Bodrum/Muğla, 1031-1049.
- Bozdemir, E. ve Arslan Çilhoroz, İ. (2019). Hastane işletmelerinde yapılan maliyet analizi çalışmalarının görsel haritalama tekniğine göre bibliyometrik analizi. 3. *Uluslararası 13. Ulusal Sağlık ve Hastane İdaresi Kongresi*, Sakarya Üniversitesi, 10-13 Ekim 2019, Sakarya, 64-75.
- Bozdemir, E. ve Çivi, F. (2019). Standart maliyet yönteminin görsel haritalama tekniğine göre bibliyometrik analizi. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, (81), 59-84.
- Bozdemir, E. ve Taşlı M. (2018). Hastalık maliyet analizinin bibliyometrik ve doküman açısından incelemesi. *Konuralp Tıp Dergisi*, 10(3), 408-419.
- Burmaoğlu, S., Kıdak, L. V., Sur, H. ve Demir H. (2016). Sistem yaklaşımı ve sağlık alanında sistem dinamikleri uygulamaları: Bibliyometrik bir analiz. *Hacettepe Sağlık İdaresi Dergisi*, 19(4), 465-479.
- Ercan, S., Yazkan, R., Kolcu, G., Kolcu, B., Gülle, K. ve Koşar, A. (2019). Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi'nin son 10 yılının bibliyometrik analizi. *Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi*, 26(2), 123-129.
- Hekimoğlu, C. H., Lüleci, D. ve Bilgin, A. C. (2017). Türkiye'de HIV pozitif bireylerde yapılmış epidemiyolojik çalışmaların bibliyometrik incelenmesi. *Turkish Journal of Public Health*, 15(1), 1-26.
- İnam, Ö. ve Tütüncü, S. K. (2017). Türkiye'de sağlık alanında toplam kalite yönetimi konusunda yapılmış tez profillerinin incelenmesi. *İstanbul Gelişim Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 2, 109-122.
- Kıdak, L. B., Demir, H. ve Özdemir, E. (2017). Bilimsel haritalama yöntemiyle hastane yönetimi alanındaki tematik değişimin analizi. *Genel Tıp Dergisi*, 27(2), 43-50.
- Koehler, W. (2001). Information science as little science: the implications of a bibliometric analysis of the american society for information science. *Scientometrics*, 51(1), 117-132.
- Onat, H., Altan, A. ve Göztaş, Z. (2015). Atatürk Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Dergisi'nin bibliyometrik analizi. *Atatürk Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Dergisi*, 25(1), 66-70.
- Osareh, F. (1996). Bibliometrics citation analysis and co-citation analysis: A review of literature. *International Journal of Libraries and Information Studies*, 46(3), 149-158.
- Pazarçeviren, S. Y. ve Ala, T. (2019). Türkiye'de sağlık sektöründe faaliyet tabanlı maliyetleme yöntemlerinin kullanılmasına yönelik literatür taraması. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 24(3), 417-429.
- Sevinç, İ., Erişen, M. A. ve Kırış, R. (2017). Türkiye'de 2003-2015 yılları arasında sağlık harcamaları istatistiklerinin incelenmesi. *The Journal of Academic Social Science*, 5(47), 496-509.
- Shukla, N., Merigo, J. M., Lammers, T. ve Miranda, L. (2019). Half a century of computer methods and programs in biomedicine: A bibliometric analysis from 1970 to 2017. *Computer Methods and Programs in Biomedicine*, (183), 1-21.
- Şahin, T. ve Ocak, S. (2019). Türkiye'de sağlık yönetimi disiplininde yürütülen tezlerin bibliyometrik analizi. *Hacettepe Sağlık İdaresi Dergisi*, 22(3), 543-558.
- Tran, B. X., Nguyen, L. H., Turner, H. C., Nghiem, S., Vu, G. T., Nguyen, C. T., Latkin, C. A., Ho, C. S. H. ve Ho, C. M. (2019). Economic evaluation studies in the field of HIV/AIDS: bibliometric analysis on research development and scopes. *BMC Health Services Research*, 19, 1-12.
- Ulakbim. (2019)..*Dergipark ve uluslararası görünürlük*. Erişim adresi: <https://cabim.ulakbim.gov.tr/dergipark-ve-uluslararası-görünürlük/>, (14 Aralık 2019)
- Wang, L., Li, H. ve Wang, W. (2019). A bibliometric analysis of crowdsourcing in the field of public health. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 16, 1-14.

- Wikipedia. (2019). *Google Scholar*. Erişim adresi: https://en.wikipedia.org/wiki/Google_Scholar, (14 Aralık 2019).
- Yılmaz, A., Yazgan, E. Ö., Dur, B., Salman, F. ve Demir, A. (2018). Türkiye’de hemşirelik lisansüstü tezlerinin yayın olma durumu: Bibliyometrik çalışma. *Hemşirelikte Araştırma Geliştirme Dergisi*, 19(3), 34-44.
- Yılmaz, F. ve Aslan, Ö. (2019). Sağlık hizmetlerinde ekonomik değerlendirme teknikleri üzerine bir inceleme. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 6(2), 253-272.
- Yılmaz, N., Taş, F. ve Uğurluoğlu, D. (2019). Yöntemler üzerine bibliyometrik bir analiz: Hacettepe Sağlık İdaresi Dergisi örneği. *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (35), 83-106.